

**Prosjekthåndbok
for
RHF
Veteranbusstreff
med landsmøte og
utstilling**

Rutebilhistorisk Forening

Prosjekthåndbok RHF Veteranbusstreff

Dette heftet inneholder retningslinjer for arrangører av RHF Veteranbusstreff.

Heftet er utformet dels som anbefaling, dels som krav fra RHF Hovedstyret.

Der retningslinjene er utformet med bruk av "skal" (Det skal være ...) kan disse kun fravikes etter avtale med RHF Hovedstyret.

Heftet beskriver de delprosjekt som inngår i landsmøte og veteranbussutstilling, samt normer, forslag og erfaringer fra tidligere treff.

Med "RHF Veteranbusstreff" menes i denne forbindelse RHF's landsmøte, veteranbussutstilling, landsmøtemiddag og tilhørende arrangementer.

Side	Tema
3	Generelle opplysninger, treffets omfang, økonomi
4	Presentasjon, påmeldinger, info til påmeldte
7	Katalogen
8	Utstillingen
11	Bedømming og premiering
15	Utflukter, ledsagerarrangement
16	Hotell, innkvartering
17	Landsmøtet
18	Landsmøtemiddag
19	Kortesjekjøring

Heftet er utarbeidet av RHF Hovedstyret, v/Jan Helmen, høsten 1997, med fortløpende endringer. Sist behandlet av RHF Hovedstyret oktober 2024.

Følgende gjelder for 2025:

RHF Veteranbusstreff arrangeres av RHF lokalavd. Haugaland, lokalisert til Flotmyr (Gamle Godsterminalen), hovedhotell Quality Hotell Maritim. Tidsrom 30.- 31.mai 2025.

Kontaktpersoner:

1. Leder Kåre Karlsen
Tlf. 909 58 464	(generelle spørsmål og utstillingsplass, booking)
kaa-ed@online.no
2. Nestleder Rune Mjøs Kvamme
Tlf. 473 28 506	(ang. påmelding, premiering, katalog, m.m.)
runemkvamme@gmail.com
3. Redaktør Ingar Lien
Tlf. 412 15 208	(omtale/annonser/osv. Rutebil)
ingar@lien-selbu.no

1 Generelle opplysninger, treffets omfang, økonomi

- **DET VIKTIGSTE UTGANGSPUNKTET ER AT EN HAR RESERVERT NOK OVERNATTINGSKAPASITET (MIN. 250 HOTELLROM) I NÆRHETEN AV UTSTILLINGSPLASS, OG AT DENNE Plassen SKAL HA NOK OPPSTILLINGSROM TIL MIN. 60-70 BUSSE; BØR HA MULIGHET FOR Å TA IMOT NÆRMERE 100 BUSSE VED SENTRALT BELIGGENDE ARRANGØRSTEDER.**
- **Sikre avtaler rundt kapasitet ved hotell og utstillingsplass må foreligge før et treff kan bli tildelt!**
- Vanlig mal for treffet er:

<u>AKTIVITET</u>	<u>KRISTI HIMMELFART (primært) PINSE (sekundært)</u>	
Ankomst og uformelt samvær	Torsdag	Fredag
Utstilling, landsmøte og landsmøtemiddag	Fredag	Lørdag
Møte mellom hovedstyret og lokalavdelinger	Lørdag <Start 0900/1000, 1 ½ t>	Søndag
Utstilling, premieseremoni, kortesjekjøring	Lørdag	Søndag
Hjemreise	Søndag	Mandag

- En skal **kun** markedsføre de to datoene med program og utstilling (altså fredag-lørdag, alternativt lørdag-søndag). Publikum må kunne regne med å finne utstilte busser på de datoene som blir markedsført i media, ved oppslag m.m.
- Treffets omfang er ca. 60 – 100 busser, og ca. 200 – 400 deltagere. Referanser fra de større treff er Molde, der det var opp under 90 deltagende busser, og Fagernes, Drammen og Hamar med rundt 100 vogner.
- All profilering, omtale og henvisninger til RHF Veteranbusstreff skal basere seg på ”merkeveren” *Rutebilhistorisk Forening*. I lokale medier kan navn på lokale klubber i veteranbusstiljøet nevnes, men da alltid sammen med Rutebilhistorisk Forening.
- Arrangøren er selv økonomisk ansvarlig for treffet. Inntekter fra annonser i katalogen, sponsing, kiosksalg på utstillingen og påmeldingsavgift tilfaller arrangøren. Dersom det er lagt opp til bruk av skyttelbusser i egen regi under treffet, skal disse være gratis (enten bruke eget materiell, eller få sponsa busser/transport fra lokalt selskap).
- Arrangøren **skal** melde følgende tilbake til hovedstyret (helst i oppsummeringsmøte før hjemreise):
 1. Hvor mange busser var påmeldt, og hvor mange/**hvilke møtte fysisk opp**.
 2. Hvilket opplag diverse salgsartikler ble produsert i, og hvor stor andel ble solgt. (F.eks. 2010 Fagernes: T-skjorter produsert 100, restopplag ca. 10; krus prod. 120, rest. 20)
 3. I tillegg hvor mange deltakere var til stede under landsmøtemiddagen. Dette for å lette planleggingen av senere arrangement.
 4. Fil med oversikt over alle premierte vogner.
 5. Alle opplysninger leveres på en minnepinne.

2 Presentasjon, påmeldinger, info til påmeldte

- Arrangøren sørger for informasjon om treffet til bladet RUTEBIL og nettsidene våre.
 - Oktober:** Tid, sted, arrangør, overnatting m/priser, bestillingsadresser, osv.
 - Desember:** Program for treffet, overnatting m/priser, henvisning til påmeldingsskjema på www.rhf.no for busser, presentere treffet slik at det frister å melde seg på!
 - Februar:** Påminnelse, påmeldingsfrister, info om alle arr. som krever forhåndspåmelding.
 - April:** Detaljert informasjon om programmet, info om stedet og nødvendig kjøreveiledning. Påmelding til landsmøtemiddag.
- **Internettsidene våre** må holdes oppdaterte, og er en viktig måte å nå raskt fram med forandringer eller tilleggsinformasjon, særlig hvis nye opplysninger må ut etter at aprilbladet har gått i trykken.
- Prøve å få forhåndsomtale i lokalaviser og helst kringkasting, samt reportasjer fra arrangementet.
- Egen **mediaansvarlig anbefales!** De som leder det organisatoriske vil ha mer enn nok under treffet.
- Påmeldingsskjemaet skal inneholde de spørsmål som er nødvendige for arrangøren, samt for produksjon av katalogen.
- **Påmeldingsfristen settes til 6-8 uker før treffåpning** (settes ut fra bl.a. deadline for katalogtrykk).
- Campingbusser skal ikke godtas som påmeldt til utstillingen, disse gis egen oppstillingsmulighet i rimelig avstand til utstillingsstedet.
- Andre veteran nyttekjøretøyer kan meldes på i den utstrekning det er plass til dette, dog i et slikt antall at **busstreffet** skal være det primære. Eventuelle slike kjøretøy skal være i tidsriktig stand.
- Et tips til arrangør/velkomstgjengen er å ha tilgjengelig esker til å ha ferdige velkomstkonvolutter i, slik at en lett kan systematisere og finne fram til den enkelte påmeldte vogns konvolutt.
- Egen Vipps-avtale og/eller kortterminal i sekretariatet kan være praktisk, så kan de som ikke har fått forhåndsbetalt ordne opp ved ankomst. Vær obs på gebyr og kostnader ved leie av kortterminal, osv.
- Arrangøren kan innkreve en **påmeldingsavgift på maks. 500,- pr. påmeldt vogn**. Avgiften dekker plakett, deltakerdiplom samt informasjonsmateriell og katalog til deltageren. Evt. overskudd tilfaller arrangør.

Ved ankomst skal påmeldte deltagere motta en mappe med :

- Treffets plakett (75 x 50 mm) som viser RHF's logo, og treffets nummer (32. treff i 2020 osv), stedsnavn og dato skrevet i plakettens nedre del. Plaketten skal være **bronsefarget**, laget i (messing / aluminium eller) plast med logo inngravert/preget på.
- I tillegg til hver enkelt påmeldt buss, skal også **hovedstyret ha tildelt 20 plaketter**.
- Kart og beskrivelse av severdigheter langs kortesjeruten.
- Kart over utstillingsområdet (bussplassering, WC/fasiliteter, m.m. Slikt kart bør også henge i sekretariatet.)
- Oppdatert program for treffet.
- Generell info om stedet.
- Treffets katalog (1 stk pr. påmeldt buss, øvrige kataloger selges)
- Deltakerdiplom.
- Merking av buss (**deltakernummer synkroniseres med sidetall for bussens side i katalogen**).
- Plakat/A4-ark med tekst "Denne bussen tar dessverre ikke imot besøkende!" for de som vil lukke bussen for besøk eller passasjerer under utstilling eller kortesje. (Se neste side!)
- Eventuelt lokal informasjon eller stedlig brosjyre.

Informasjon under treffet: **Det må finnes programoppslag ved utstillingsplass, sekretariat, i resepsjon på hotell(ene), med info om evt. endringer, tidspunkt for utflukter, osv.**

Kjære besøkende!

Denne bussen er dessverre ikke åpen for besøk. Dersom du har spørsmål om bussen eller ønsker kontakt med de ansvarlige for den, ta kontakt med disse direkte. Alternativt kan du be noen i arrangørstaben hjelpe deg.

Du er velkommen ombord i de fleste av våre andre veteranbusser, vi håper du får et hyggelig og interessant opphold på RHF Veteranbusstreff!

Med vennlig hilsen
Rutebilhistorisk Forening

Referansetallene under kan være til hjelp for å bestemme utstillingsplassens størrelse, samt til å reservere overnattingsmuligheter.

1. For Lærdal 2013 var overnattingsbehovet omlag 450 personer, estimat kan være mellom 400 og 500 personer som overnatter.
2. På Hamar fylte vi 2 hotell, samt at vi hadde betydelig tilleggsreservasjon på ett hotell til. I tillegg kommer camping og vandrerhjem, m.m.
3. **En bør ha reservert omlag 250-300 rom** for å være sikker, og så må en ta den kanselleringsfrist som hotellene krever for å unngå å «brenne inne» med rom. Arrangør skal reservere hotellkapasitet, men bør ikke stå for booking selv. Dette bør deltakere gjøre på egen hånd.

Referansetall fra tidligere treff:

År	Sted	Ant. busser	Deltakere landsmøtemiddag
2010	Fagernes	93	180
2011	Drammen	93-94	150
2012	Røros	68	160
2013	Lærdal	?	160
2014	Hamar	102	160
2015	Kristiansand	77	202
2016	Sarpsborg	71	144
2017	Voss	?	130
2018	Ulsteinvik	68	170
2019	Hønefoss	86	?
2022	Tønsberg	64(+6 etteranm)	165
2023	Oppdal	56	170
2024	Førde	51	176

3 Katalog

- Skal være i format A5.
- Trykkes i farger.
- RHF's logo skal være på forsiden.
- Opplaget bør være (minst) 300 eks.

Innhold katalog:

- Programmet for treffet.
- Velkomsthilsen fra stedet (fra ordfører, samferdselssjef eller lignende).
- Velkomsthilsen fra RHF's leder *
- Det bør være oversiktskart i katalogen, som viser kortesjerute, utstillingsområde og WC/fasiliteter.
- Noe temastoff bør finnes i katalogen, for eksempel artikkel om lokal buss- og samferdselshistorie, karosseribedrifter, eller vogntyper.
- Presentasjon av de påmeldte vogner, vanligvis presentert etter alder.
- Oversikt over premierte vogner *
- Presentasjon av RHF *
- Annonser.

* (RHF Hovedstyret står ansvarlig for disse oppgavene, og Rune Mjøs Kvamme er hovedstyrets primære kontakt når det gjelder påmelding og katalog.)

Økonomi katalog:

- Arrangøren er ansvarlig for produksjon og salg av katalogen.
- Katalogen skal deles ut til påmeldte vogner, ellers til salg på treffet. Vanlig pris er ca. kr. 150,-.
- **100 kataloger skal leveres RHF Hovedstyret for eget bruk og som markedsførings- og promoteringsmiddel. Hovedstyret vil derfor bidra med kr. 1000,- som fast tilskudd til katalogproduksjonen.**
- **Det må påregnes utgifter omlag kr. 7000,- for layout-arbeid** som kreves med den produksjonsavtalen vi har pr. nå for katalogproduksjonen. Dette kommer i tillegg til selve kostnaden for trykking.
- Ett eksemplar av katalogen skal sendes til
Nasjonalbiblioteket
Pliktavlevering
8607 MO I RANA
samt ett eksemplar til alle annonsører.
- Annonsepriser: For 1/1 sides annonser har det tidligere vært betalt fra 1500,- til 7000,- (svært raus annonsør). Dette avgjøres imidlertid av arrangøren. Viktig å starte annonsesalget i god tid - gjerne alt fra høsten, da dette kan være et tregt marked! RHF Sunnmøre hadde annonsinntekter på kr. 99 000,- fra utstillingskatalogen for 2018 (25 ½ sider eksterne annonser; dyktige annonseselgere).

4 Utstillingen

Utstillingsplassen

KJØRETØY

- Utstillingen dimensjoneres for ca. 70 – 100 busser.
- Utstillingsområdet bør i minst mulig grad være oppdelt. Utover en evt. naturlig todeling, må større oppdeling av området godkjennes særskilt av hovedstyret.
- Salg av deler og rekvisita på utstillingsområdet kan tillates, f.eks. fra kombi- og godsroutevogner. Ved «under åpen himmel»-løsning, skal slikt salg henvises til et hjørne/eget avgrenset areal på området.
- Campingbusser og busser ombygget til andre formål enn sitt opprinnelige kan stilles opp i nærheten av utstillingen, men de skal ikke inngå i utstillingen eller delta i bedømmingen av busser.
- Når det gjelder campingbusser og bobiler, bør det uansett avsettes plass til disse et sted i rimelig avstand til utstillingen, slik at de som ønsker å bruke campingbuss til overnatting har mulighet til dette. For slike plasser med fasiliteter som f.eks. strøm og septik, må det aksepteres avgift for disse plassene.
- Parkeringsavgift for publikum må arrangør forsøke å unngå!
- Nye/demobusser kan stilles ut på en del av treffområdet, mot godtgjøring fra forhandler/importør.

PLAKATER/BANNERE/FLAGG

- Profileringsplakater/-bannere eller –"roll-up's" med profilering av by, region eller en større sponsor av arrangementet, kan brukes ved sekretariatet/på utstillingsplassen, men RHF-relatert profilmateriell skal være godt synlig på utstillingsplassen.
- Flaggstenger og norske flagg er positivt, men vær obs på evt. kostnad ved dette.

LYD/HØYTTALERANLEGG/INFO

- Arrangør må ha høytalieranlegg tilgjengelig under utstillingen. Dette må testes før åpningen, slik at en kan høre hva som blir sagt fra podiet, selv med noe vind og støy forøvrig. Altfor ofte har åpningstaler druknet pga. dårlig volum/dårlig plassering av høytalere, støy fra omgivelser og snakking fra forsamling som ikke har mulighet til å høre hva som blir sagt. (Viktig under åpning, info undervegs, premiering.)
- Viktig at høytalere blir plassert høyt nok i forhold til å kunne nå også de bakerste i en stor forsamling.

TOALETTER

- **Det må være tilstrekkelig tilgang på toaletter i rimelig avstand til plassen, og det må være henvisninger til disse.**

UNDERHOLDNING (GJERNE MED FAGLIGE TEMA) PÅ UTSTILLINGSPLASSEN

- I nærheten av podium/høytaler/samlingspunkt kan det gjerne legges opp til et "torg" med mulighet for å gjennomføre markeringer og annonseringer, samt underholdning – gjerne med faglig tema. Temaet kan være karosserityper eller -produsent (for sistnevnte da gjerne med stedlig tilknytning), chassistyper eller -produsent, busselskaper fra området/landsdelen en befinner seg i, revy-/musikkinnslag, m.m.
- Et tema med stedlig tilknytning vil trolig virke ekstra spennende for både deltakere og publikum. Temautstillingen bør være avgrensa, slik at dette kan gjennomføres over et kort tidsrom, samtidig som hvert enkelt utstillingsobjekt kan presenteres grundig av en kyndig speaker mens det ruller fram på en "cat-walk" med god utsikt for publikum. Arrangør står fritt til planlegging og gjennomføring av temautstillingen, men hovedstyret kan konsulteres.

Salg og rettigheter

RETTIGHETER TIL Å DRIVE SALG PÅ UTSTILLINGSPLASSEN

- Arrangøren og RHF Hovedstyret har rettighetene til salg på utstillingsplassen.
- RHF Hovedstyret har rett til å selge generelle RHF-effekter og RUTEBIL.

- Etter avtale med arrangør kan deltakerne på treffet selge egne effekter. Salget skal skje ved egen vogn.
- Arrangør må gjøre avtale/klargjøre med grunneier/arenaeier om rettigheter i de tilfeller en leier private utstillingsområder (f.eks. kan hotell ha problem med å godta matsalg på p-plass ved hotellet, osv).

SALGSBOD FOR BLADSALG OG EFFEKTER

- Arrangøren skal sørge for at det er salgsbod og informasjonsstand disponibel for hovedstyret på plassen/ved sekretariat.
- Siden det er bl.a. bladsalg, må salgsbod være tørr og ha stødig bakvegg til bladstativ, avlåsbart utenom åpningstid. Telt er en dårlig løsning.
- RHF avd. Rogaland disponerer eget stativ til salgsutstilling av bladet RUTEBIL. (Hovedstyret gjør avtale om utlån av stativet.)

MATSALG

- Arrangøren skal sørge for salg av pølser/grillmat – is – mineralvann etc. på plassen (dersom en ikke leier utstillingsplass der utleier nekter slikt salg).
- Overskudd av dette tilfaller arrangøren. Det er arrangøren som har rettighetene til denne virksomheten. Derfor har arrangøren rett til å avvise annen kjøkkenvirksomhet på utstillingsområdet.
- **Matsalg er det største inntekspotensialet ved arrangementet, og her ligger arrangørens beste mulighet til å skaffe seg gode inntekter.**

FILM ELLER FOTOSAMLING FRA TREFFET

- Dette kan være et bra salgsobjekt fra arrangør sin side, men det har siste åra vist seg vanskelig å få produsert slikt med god nok kvalitet til akseptabel pris.
- Produksjonstid må i tilfelle være så kort at ikke interessa har forsvunnet innen produktet er klart.
- Dersom DVD med film/bilder fra treffet blir produsert, skal det sendes 2 eksemplarer til RHF Biblioteket i Haugesund, ved Ole Petter Espeland.
- Arrangør beholder inntekter som kommer fra salg av film/fotosamling.

Oppstilling og åpningstider

OPPSTILLING

- Geografisk inndelt oppstilling av deltakende vogner er hovedregelen!
- Deltakere som ønsker å lage en felles utstilling rundt sine busser skal ha mulighet til dette både sosialt og praktisk sett.
- Avvik fra dette må evt. godkjennes av hovedstyret.
- Av hensyn til fotografering må vognene stilles opp med en viss avstand i mellom. Et anbefalt areal er ca. 4m x 15m pr. kjøretøy.
- Plakat med deltakernummer til frontrute på hver vogn lages av arrangør, gjerne med festetape pålimt. **Deltakernummer skal tilsvare sidetallet i katalogen, der data og historikk for kjøretøyet finnes.**

ÅPNINGSTIDER

- Det skal fastsettes åpningstid for utstillingen som kunngjøres for publikum. I denne tiden skal alle utstilte vogner være tilstede på utstillingen, slik at de er tilgjengelige for publikum.
- Deltagerne oppfordres til å ha vognene åpne for publikum.
- Kortesjekjøring, private utflukter med veteranbuss etc må foregå utenom utstillingens åpningstid. Unntatt fra dette er annonserte veteranbussturer for publikum.
- Åpningstiden kan som minimum settes til fredag/programdag 1 kl. 1000 til 1700, lørdag/programdag 2 kl. 1000 til 1400/1500, men her kan arrangør foreta egne vurderinger, og gjerne forlenge åpningstiden.
- Noe publikum vil erfaringsmessig dukke opp på plassen mellom kl. 0900 og 1000.
- I 2018 Ulsteinvik ble utstilling, sekretariat og kafé holdt åpent fra 0900 til 2200 begge dager, noe som ikke minst viste igjen på matsalg og overskudd til arrangør. Dersom utstillingsplassen ligger utenom sentrum, vil deltakere og publikum trolig trekke mot sentrum på kveldstid.

Sikkerhet, bemanning og aktiviteter

SIKKERHET

- **Arrangør må tegne en ansvarsforsikring/arrangementsforsikring for veteranbusstreffet**, der skader og uhell som måtte gjelde deltakende eller besøkende folk eller materiell er dekket. Slik forsikring er relativt kurant - de fleste forsikringselskap kan tilby dette.
- Utstillingsplassen må være bevoktet eller sikret hele døgnet slik at vogner med innhold står trygt.
- Alle utstilte vogner må være forsvarlig sikret mot rulling, jfr. nestenulykke i Oslo der to busser rullet i hverandre etter at barn hadde løsnet håndbrems. **Bruk gjerne klosser til å stemple av bakhjulene.**

BEMANNING

- Arrangøren skal sørge for at det til enhver tid er noen til stede på plassen til å ta i mot ankommende vogner.
- Det skal også oppgis et vakttelefonnummer til de påmeldte der de kan henvende seg dersom det skulle oppstå problemer underveis til treffet.
- Arrangøren skal også kunne henvise til mulighet for vask av vogner ved ankomst/før utstillingsstart.
- På utstillingsområdet kan det med fordel være personer som kan gå rundt og fortelle om vognene til publikum. Dette gjelder selvsagt særlig for de vognene der det ikke er noen til stede fra påmelder/eier. En slags "sirkulerende vertskapsfunksjon", og de som tar på seg oppgaven bør ha med seg katalog med data og informasjon om de ulike bussene. Ikke alle av vårt publikum har kjøpt katalog.
- En annen og interessant måte å gjøre dette på, vil være om en får en tidligere ansatt eller kjenner av en karosserifabrikk til å ta med gruppe rundt på plassen og fortelle om de ulike modellene fra den aktuelle fabrikk!

AKTIVITETER

- Aktiviteter på utstillingsområdet vil være svært positivt, bl.a. oppgaver som fremmer sirkulasjon av publikum og deltakere rundt på området.
- Dette kan gjøres med f.eks. "Gjenkjennelses-konkurranse" der en leter etter detaljer, logoer og motiv på vognene.
- Praktiske oppgaver og/eller oppgaver for de yngre kan også vurderes. En kreativ arrangør vil på denne måten kunne tilføre RHF Veteranbusstreff noe nytt og revitaliserende.
- Se også «Underholdning på utstillingsplassen» først i dette temakapittelet.
- Se også «Utflukter, ledsagerarrangement» under punkt 6 i dette dokumentet.
- Invitere pensjonister fra bransjen! For å få ekstra publikum, kan det på noen arrangørsteder være naturlig å sette opp busser fra regionen rundt, inn til utstillingen. Ved RHF Veteranbusstreff 2018 i Ulsteinvik, ble pensjonister fra de tidligere rutebilselskapene i regionen invitert på gratis busstur t/r Ulsteinvik ene utstillingsdagen. Dette besøket ble lagt til samme tidsrom som utfluktene ble arrangert, og dermed hadde kaféen noe bedre kapasitet til å ta imot ekstra besøkende. Dette var svært vellykka, og en hørte mange lovord for dette opplegget.
- «Åpen invitasjon» med oppsatte busser til utstillingen kan fungere i byer eller steder med mye potensielt publikum, men vær varsom med et stort kjøreopplegg der en risikerer å sitte igjen med nesten ingen respons.

5 Bedømming og premiering

Jurysammensetning og -arbeid

JURYSAMMENSETNING

- Arrangøren skal oppnevne en jury bestående av minimum 6 personer, vurdert ut fra antall påmeldte vogner (minst 2 lag á 3 personer).
- Jurymedlemmene bør være rekruttert fra et mest mulig spredt geografisk område, men det er ikke urimelig om det er en overvekt av jurymedlemmer fra arrangøren.
- Disse personene må ha kjennskap til hvordan eldre busser var utstyrt i den tiden de gikk i trafikk, samt ha generell kunnskap om rutebilhistorie.
- **Jury må oppnevnes, og navn og kontaktinfo sendes hovedstyret senest 4 uker før arrangementet.**
- Veiledning er obligatorisk for juryen, for å sikre lik vektlegging fra år til år. Slik veiledning blir gitt av leder for jury og bedømningsarbeid, som blir utpekt av hovedstyret utenom de oppnevnte i juryen.

JURYENS ARBEID

- Juryen bør starte sitt arbeid så fort som mulig.
- Jurymedlemmer bør ikke bedømme kjøretøy der de vil kunne bli tatt for å være inhabile. Dette bør i tilfelle forsøkes løst ved at vedkommende jurymedlem bedømmer klasse(r) der vedkommende ikke har noen potensiell inhabilitet, eller forholde seg taus, evt. være pennefører i slike tilfeller.
- Juryen deles inn i flere grupper, og en gruppe bedømmer alle kjøretøy i samme klasse! Dette for å sikre lik vektlegging og evt. skjønn som må til ved lik poengsum.
- Arrangør fremskaffer minnepenn til lagring av resultat, denne skal leveres hovedstyret etter premieutdeling.

De utstilte vogner skal bedømmes og premieres etter følgende kriterier:

Klasseinndeling

VOGNENE KONKURRERER I FØLGENDE KLASSER:

- 1) **Lengst reise (norske ekvipasjer)**
- 2) **Beste buss, årsmodell t.o.m. 1949**
- 3) **Beste buss, årsmodell 1950-59**
- 4) **Beste buss, årsmodell 1960-64**
- 5) **Beste buss, årsmodell 1965-69**
- 6) **Beste buss, årsmodell 1970-74**
- 7) **Beste buss, årsmodell 1975-79**
- 8) **Beste buss, årsmodell 1980-84**
- 9) **Beste buss, årsmodell 1985-89**
- 10) **Beste buss, årsmodell 1990 ->**
- 11) **Beste mini-/midibuss**
- 12) **Beste snutevogn**
- 13) **Beste godsrutebil**
- 14) **Beste kombinertbil**
- 15) **Beste nykommer**
- 16) **Beste utenlandsregistrerte**
- 17) **«Åpen klasse»**

Premiering

- Arrangør skaffer til veie alle premiene (2-17). Premiene kan gjerne ha et lokalt tilsnitt, og bør være håndterlige i format og tyngde. Det skal være gravert påskrift, for eksempel "Beste buss, årsmodell 1950-59, RHF Nn-by 20XX".
- **Premieutdeling foregår på utstillingsplassen, to timer før kortesjen starter! Juryleder sammen med leder av hovedstyret i RHF står ofte for utdeling.**
- Det skal også lages egne diplomer til vinnerne. (Lages ferdige for hver klasse, reg.nr. fylles ut etter at bedømming er gjort. Kasserer i hovedstyret kan formidle produksjon av diplomer, dersom det er ønskelig med bistand til dette.)
- Diplomer for 10 og 20-års-deltakelse skaffes til veie av RHF Hovedstyret, som også besørger "lengst reise"-honorar (1), med kr. 3000,- (denne klassen behøver ikke teknisk bedømming).
- Sperrefrister: Karantene er 5 år etter siste premiering (alle klasser bortsett fra lengst reise og beste nykommer). Karantene er 3 år etter siste utbetaling for «lengst reise». Diplomer for deltakelse 10, 20 og 30 år omfattes ikke av sperrefrister.

Krav til vognene

- **Kun vogner som er påmeldt deltar i bedømmingen.**
- Påmeldt vogn må være tilstede ved åpning, under utstilling, og ved kortesjeutkjøring. Vognene skal – bortsett fra evt. oppdrag for arrangøren – stå utstilt for publikum, ikke drive inn- og utkjøring til stadighet. Kjøring av egen gruppe til og fra overnatting vil bli godtatt.
- En vogn stiller kun i en klasse, altså bare en årsklasse, eller snute bare som snute, kombi bare som kombi. Ifølge hovedstyrevedtak fra oktober 2019 er det juryen som fordeler bussene klassevis/kategori. Beste nykommer kan likevel være vogn som kan bli premiert også i sin årsklasse/kategori.
- Kun vogner med registrering og PKK i orden blir godtatt som påmeldte ved oppmøte på treff. Vogner uten dette i orden kan få lov til å delta, og oppmøtet vil telle med for 10/20/30-års deltakelse, men vogn uten PKK/ordinært reg.nr. vil ikke bli bedømt.
- Arrangør skal ved ankomst sjekke om kjøretøyet mangler PKK og/eller forsikring.
- Arrangør skal også sjekke at evt. vogner med prøveskilt ikke har ulovlig antall passasjerer ved utkjøring av kortesjen.

Tilbakemelding fra arrangør til hovedstyret

- Arrangøren har ansvar for å registrere alle vogner som har deltatt ved treffet, og juryen utarbeider fil/liste over prisvinnerne - gjerne i samråd med representanter fra hovedstyret (for tiden Rune Mjøs Kvamme og Kåre Karlsen).
- Filer/lister sendes/overleveres til RHF Hovedstyret som har ansvar for at neste arrangør får oppdatert oversikt over tidligere deltakelse og pristildelinger (inkl. karantene), dessuten kandidater til diplom for 10 og 20 års deltakelse.

Juryskjemaet

- For å sikre så lik bedømming av vognene som mulig, skal det brukes et standard skjema for hver deltagende vogn. Skjemaet fokuserer på en del punkter som det bør sees spesielt på under bedømmingen av vognene.
- Hvert av punktene gis fra 1 til 10 poeng der 10 poeng kun skal gis til vogner som er perfekt restaurert **eller** i meget god originalstand. Merker som viser kjøretøyets bruk skal ikke gi trekk.
- Feil – slurv – større skader eller uoriginale deler medfører trekk. Idéen er at de som har gjort litt ekstra innsats eller vært flinke med detaljer skal belønnes for det.
- Skjemaet, samt veiledning som må følges av juryen, finnes på de neste sidene:

RHF Veteranbusstreff 20____ - Juryskjema - Reg. nummer : _____

Klasse: _____

T.o.m. '49, '50-59, '60-64, '65-69, '70-74, '75-79, '80-84, '85-89, '90 eller nyere, Mini-/midibuss, Snutevogn, Godsrutebil, Kombinertbil, Utenlandsregistrerte, «Åpen klasse», Nykommer (en nykommer kan få både beste plassering som sådan, samt i årsklasse/vognklasse).

Hvert punkt gis karakter fra 0 (lavest) til 10 (best)

Eksteriør

Oppretting - listverk - lakking - utførelse _____

Lykter - detaljer - skilting _____

Rust - understell - overflate _____

Opprinnelige farger (Lakking - emblem - reg.nr) _____

Helhetsinntrykk _____

Chassis - generell tilstand _____

Karosseri - generell tilstand _____

(De to siste kan brukes om det er vanskelig å skille vogner. Da må man gå nøye til verks spesielt på chassis. Det er ofte her en kan skille tilsynelatende like vogner.)

Interiør

Tak - vegger - gulv _____

Seter - riktig type og utseende _____

Førerplass - detaljer _____

Originale detaljer og utstyr _____

Helhetsinntrykk _____

Annet som gir ekstrapoeng:

Ekstrapoeng ved god urestaurert originalstand _____

Presentasjon - dokumentasjon av bussens bruk _____

Annet tidsriktig «ekstrautstyr» - tidsriktig bagasje og last _____

Poengsum (Max.120 poeng) _____

=====

Slik vil det bli vanskelig, eller nærmest umulig å oppnå maxpoeng, og mulig å skille mellom de som virkelig skiller seg ut, og det er flere av den sorten i hver kategori.

Plassering i sin klasse _____

RHF Veteranbusstreff 20xx - Juryveiledning

Skjemaet

For å sikre så lik bedømming av vognene som mulig, vil vi liste opp noen punkt som det bør sees spesielt på under bedømmingen av bussene. Hvert av punktene skal gis fra 0 til 10 poeng, der 10 poeng gis til perfekt restaurering eller til perfekt originalstand. Feil - slurv - skader eller uoriginale deler medfører trekk.

Idéen er at de som har gjort litt ekstra, eller er flinke med detaljer, skal belønnes for det.

Det trekkes ikke for buede speil (i liten versjon) og slangeløse dekk/nyere felger. Dette har med sikkerhet på veien å gjøre, og det blir da feil å gi trekk.

Eksteriør

Bedømmes skjønnsmessig, men det vektlegges at materialer og detaljer er så nær det originale som mulig. Eksempler på ting som gir trekk:

- Moderne stjerneskruer er ikke vanlig på buss før ca. 1972
- Plateledning var klinknaglet og ikke popnaglet før ca. 1960
- Emblemer var lakkert på karosserisidene, ikke påklebet plastfolie før ca. 1965
- Uoriginale registreringsnummer på vogner over 30 år. (Eks. DA-skilt på 1960 modell eller feil reg.nr. ift opprinnelig.)
- Vogner med prøveskilt bedømmes ikke!
- Dekaler fra tidligere «løp» plassert på ruter og utvendig på karosseri.
- Lakkering i aluminiumslistene er erstattet av tape.
- Tidsutypiske lykter i alle fasonger.
- Ta gjerne en titt under kjøretøyet også. En rustfri rutebil er sjelden og bør belønnes, dette kan skille ellers like vogner. Vogner på utstilling bør selvfølgelig være rene.

Interiør

Legg vekt på å belønne originale deler og tidsriktige detaljer som er tatt vare på ved restaurering. Inne i en buss er det mange små detaljer man kan supplere med. Vi kan nevne pengeveske, billettmaskin, gods, rutehefter, tidsriktig reklame m.m.

Det har til og med vært vist busser med tidsriktige passasjerer! Alt dette gir plusspoeng.

Følgende skal trekke ned poeng for interiør:

- Nyere varmeradiatorer i stedet for blåseapparater.
- Uferdig innredning.
- Førerplassen bør ikke ha instrumenter eller utstyr som ikke er originalt, f.eks. mobiltelefon og kassettpiller/CD/DAB+ i en buss fra 50 tallet.
- Effekter man trenger å ha med på tur, så som verktøy, ekstra hjul og deler skal under utstillingen ikke ligge synlig i kjøretøyet, og vil i tilfelle gi trekk. Samme gjelder olje- og vandunker.
- Det forventes også at bussen er presentabel (ren) innvendig.

Annet

Et kjøretøy i god **originalstand** kan ha lett for å bli undervurdert sammenlignet med et nyrestaurert, derfor kan det gis tilleggspoeng til en original, autentisk rutebil under dette punktet.

Se også på hvordan **kjøretøyet og dets historie** er presentert på utstillingen. Mange er flinke til å vise frem bilder m.m. ved vognen, dette bør belønnes.

Avlåst vogn i utstillingens åpningstid blir ikke vurdert av juryen. (De som setter fra seg en låst vogn og går, bør "belønnes" for dette ved å gi en avlåst vogn 0 poeng for interiør.) Vitsen med treffet er at folk skal kunne se gamle rutebiler, gå inn i dem og snakke med andre interesserte.

Sperrefrister. Vogner som premieres gis en karantene på 5 år etter premiering. Dette gjelder ikke klassen «beste nykommer» og diplomer for 10, 20 og 30 års deltakelse. «Lengste reise» gis fra 2020 en karantene på 3 år etter tildeling.

Gruppeinndeling av jury: En gruppe må bedømme alle kjøretøy i en klasse, for å sikre lik bedømming og vektlegging!

6 Utflukter/ledsagerarrangement

Under treffet bør det arrangeres utflukter til steder av interesse både for busshistorikere og andre. Treffet skal ha tilbud til ledsagere, slik at de som ønsker det kan ha med familie disse dagene.

- For busshistorikere vil garasjeanlegg, lokale bilmuseer, historiske veganlegg og lignende kunne være gode utfluktsmål.
- I tillegg bør det legges opp til utflukt(er) til lokale steder av interesse for ledsagere og andre, eksempelvis handleturer, rundtur med guide på stedet, lokale muséer eller attraksjoner.
- Alle aktiviteter og arrangementer skal annonseres i RUTEBIL og websider på forhånd.
- Det må klart framkomme hvilke påmeldingsfrister og priser som gjelder, samt om det er bindende påmelding.
- Arrangøren skal sørge for at det finnes en informasjonstavle på et lett synlig sted ved utstillingen. Her skal programmet og alle aktiviteter, avreisetider, priser og eventuelle endringer i programmet kunngjøres. Slike program bør også finnes i resepsjonen på de hotellene som gjester og deltakere bruker.
- Utfluktene går gjerne etter åpningsseremonien første programdag, men en kan gjerne prøve å sette opp utflukter begge programdager. Tidsrom bør helst ikke kollidere med spesielle aktiviteter under treffet, premieutdeling, osv.
- Transporten under utfluktene bør fortrinnsvis skje med veteranbusser!

7 Hotell, innkvartering

Arrangøren skal så tidlig som mulig inngå bindende avtale og reserverasjoner av tilsammen ca. 250-300 rom med ett eller flere hotell nær utstillingen. Det er ytterst viktig at det ikke skjer glipp eller misforståelser på dette punkt!

Lokalisering, kapasitetsbehov, reserverasjon og bestilling

- Hotell skal være av vanlig, god standard, og det bør være innen gangavstand fra utstillingen.
- Der hvor dette ikke er mulig, må arrangøren sørge for transportmuligheter med jevne mellomrom mellom hotell og utstilling.
- Shuttelbuss og transport av deltakere/påmeldte skal være gratis, og det må informeres godt om tilbudet.
- Det bør inngås rabattavtale med hotell(er) så sant mulig. Dette bør ikke være noe problem ved en så stor reserverasjon. Det forhandles fram lavest mulig hotellpris for deltakere på RHF Veteranbusstreff.
- Nyere erfaringstall viser opp mot 400 deltakere som bor på hotell under treffet.
- Det bør reserveres enkle og doble rom til ca 3-400 personer som et minimum (250-300 rom). Det vil være enklere å avbestille rom når påmeldingsfristen er gått ut enn det vil være å bestille flere rom nær dato for treffet.
- Arrangør bør holde seg oppdatert på hvordan bestillinger og kapasitet ligger an i månedene før treffet.
- Bestilling av rom bør erfaringsmessig skje direkte fra påmeldte/deltakere/besøkende til hotellet, for å unngå ekstraarbeid og muligheter for misforståelser. Arrangør står kun for informasjon og framsnakking!
- Det bør settes depositum for rombestilling, for å unngå store gruppereserverasjoner som avbestilles på kort varsel.
- Tidligere (forrige årtusen) har hotellrom kostet fra ca. 450,- pr. pers. i dbl.rom, ca 650,- i enk.rom.

Informasjon om hotell og innkvartering

- Hotellets navn, tlf. nr., epostadresse og rompriser kunngjøres i desembernummeret av RUTEBIL samtidig med at det inviteres til påmelding av vogner.
- For de som ønsker rimeligere overnatting oppgis navn og priser på ett eller to alternative overnattingssteder.
- Det må også avsettes egen plass i tilknytning til treffet for de som har med campingbuss/bobil.

Andre behov for lokaliteter

- Dersom **landsmøtemiddag** (se eget kapittel) skal arrangeres på hotellet, reserveres lokaler til dette (referansetall for deltakere landsmøtemiddag, se side 6).
- Likeledes reserveres konferansesal for ca. 100 personer til **landsmøtet**, dersom dette holdes på hotellet.
- Etter avtale med RHF Hovedstyret må det reserveres et grupperom på landsmøtehotellet, med plass til 10 – 15 personer for **styrets møter**. Alternativt skaffes tilsvarende grupperom nær utstillingsplass.
- Det samme gjelder også for grupperom min. 20 personer for **møtet mellom hovedstyret og lokalavd.**, som vil bli lagt til lørdag morgen kl. 0900 eller 1000 (pinse; søndag kl. 0900 eller 1000).

8 Landsmøtet

Landsmøtet skal arrangeres første programdag fredag f.eks. kl. 1600 (lørdag ved pinsetreff).

MØTESAL

- Arrangøren skaffer konferansesal til ca. 100 personer enten på hotellet, eller i nær tilknytning til utstillingen.
- Salen må ha høyttaleranlegg og vanlige AV-hjelpemidler.
- Hotellet stiller kanskje møterom gratis til disposisjon når vi har reservert et større antall rom der. Alternativt bør leie av møtelokaler være mulig å få til en god pris.
- RHF's banner skal henges opp i lokalet.

GJENNOMFØRING AV LANDSMØTET

- *RHF Hovedstyret er ansvarlig for gjennomføringen av landsmøtet ut fra innkalling og sakliste.*
- *Hovedstyret foretar under landsmøtet en premiering av den lokalavdelingen som har størst prosentvis, netto medlemsøkning (1.1.-31.12.). Premieres med kr. 2000,- som kasserer betaler ut etter landsmøtet.*

INNSLAG

- Landsmøtet kan gjerne åpnes eller avsluttes med underholdning av lokale krefter dersom dette ønskes.
- Etter selve landsmøtet kan arrangøren gjerne skaffe en lokal foredragsholder og / eller film som omhandler lokal rutebilhistorie eller karosserihistorie. Et slikt innslag kan også legges utenom landsmøtet, dersom det vurderes at det vil ha særskilt interesse overfor f.eks. et lokalt publikum på treffet.
- **OBS! Alle innslag i denne forbindelse må omtales i programmet, slik at alle kan få de med seg.**

I løpet av siste del av treffet, vanligvis lørdag ettermiddag (søndag ved pinsetreff), skal medlemmer av hovedstyret og lokalarrangørene ha et oppsummeringsmøte.

- En går gjennom aktuelle saker.

- Sikrer at info om deltakelsesantall (vogner, samt personer på landsmøtemiddag), premiering, osv. er overlevert hovedstyret.

- Det blir avtalt hvordan utstyr som bannere og øvrig skal lagres, evt. transporteres/sendes med avtalt buss/person ved avreise eller seinere.

9 Landsmøtemiddag

Landsmøtemiddagen skal arrangeres fredag kveld f.eks. kl. 1900 (lørdag kveld ved pinsetreff), altså første programdag, etter landsmøtet.

RESERVASJONER, TIDSRISTER OG PÅMELDING

- Landsmøtemiddagen bør fortrinnsvis legges til landsmøtehotellet, alternativt må arrangør om nødvendig sørge for transport til og fra overnattingsstedene.
- Det reserveres plass for inntil ca. 200 personer (stor variasjon, se referansetall side 6).
- Arrangør må prøve å få til et mest mulig smidig og fleksibelt samarbeid med hotell/restauratør.
- Tidsfrist for når endelig deltakertall på middagen må være klar, varierer også mye fra sted til sted. Noen kjøkken/restauranter er svært fleksible, mens andre setter deadline tidlig.
- Påmelding skjer til arrangør (eller hotell, dersom de ønsker å håndtere påmelding).
- Etterløpere vil **om mulig** sette pris på å kunne melde seg på senest ved ankomst til treffet.
- Arrangør må uansett ha full oversikt over hvor mange middagsbilletter som er solgt/bestilt, overfor hotell/restauratør.
- I verste fall kan arrangør «brenne inne» med for mange reserverte plasser, som en kanskje må betale hotellet for, uten at en har fått solgt det fulle antall middagsbilletter.
- RHF Hovedstyret skal delta under landsmøtemiddagen, og inviterer gjerne strategiske gjester (1-2 stk.) til deltakelse ved landsmøte og landsmøtemiddag. Dette kan være gjester fra andre foreninger, kulturvern, rutebilbransjen, leverandørbedrift, eller offentlig forvaltning. Betales av hovedstyret v/kasserer.

MENY OG PRIS

- Det skal serveres minimum to-retters meny, alternativt buffet, inkl kaffe/te til dessert.
- Prisen bør helst ikke være over 350,- pr. person. Høyere pris kan virke avvisende overfor påmeldinger.
- Som ”prisgunstig restaurantpris”. En svært rimelig pris var på Røros i 2012. Der var prisen kr. 250,-!
- Det bør velges en meny som de fleste liker, unngå å servere ”sær” mat på en fellesmiddag.
- Det er mulig med lokale avvik fra det ovennevnte, men dette bør en i tilfelle konferere med hovedstyret om.

LOKALER OG PROGRAM

- Etter middagen er det vanligvis sosialt samvær og muligheter til dans. Orkester til dansemusikk blir likevel **ikke** krevd, da det erfaringsmessig koster mye mer enn det smaker. Aktiviteten pleier ikke være særlig stor etter at måltidet er over.
- Lokalet må ha høyttaleranlegg, og helst bildekanon, for bruk under utdeling av evt. utmerkelse og hederspriser, samt gjerne underholdning.
- I tillegg er det ønskelig at neste års arrangør presenterer og markedsfører neste års landsmøtested i hovedtrekk for forsamlingen (kan også gjerne gjentas f.eks. etter premieseremoni på utstillingsplassen før kortesjen på andre programdag).
- RHF's banner skal henges opp i lokalet. Hovedstyret ved materialforvalter (kasserer) er ansvarlig for å skaffe til veie/overlevere bannere og fast logomateriell.

10 Kortesjekjøring

Det skal arrangeres en kortesje 2 timer etter premieutdelingen – på andre programdag.

UTSTREKK OG VALG AV KJØRERUTE

- Fra utkjøring til innkjøring på utstillingsplassen bør det gå maksimalt 2 timer. Husk at det går en del tid til utkjøring, og til innkjøring/parkering av 60-100 større veterankjøretøy, så effektiv kjøretid bør ikke være mer enn rundt en time maksimalt.
- Pga. kortesjens størrelse, må praktiske hensyn veie tungt ved valg av kjøretrasé:
 - Vegbredde nok til evt. møtende trafikk.
 - Ved evt. endepunkt må en kunne snu kortesjen uten rygging.
 - Tenk på øvrig trafikk, slik at vi er minst mulig til hinder og irritasjon i trafikken.
 - Kjøreruta bør ikke være mer krevende enn at også de eldre vognene kan gjennomføre turen.
- Det er populært for de som sitter i bussene, og de som fotograferer, om en får til at kortesjen møter seg sjøl når en begynner på tilbaketur mot utstillingsplassen. Da får også de som er passasjerer på kortesjen et inntrykk av omfanget av den, og ser/kan fotograferer flere av de andre vognene under kjøring.
- For de som ønsker å ta oppstilling for å fotograferer, tenk gjerne på gode fotopunkt langs traséen.
- Kortesjen bør gjerne passere noen lokale severdigheter, og fine utsiktspunkt, der arrangør helst bør lage en liten guide som kan deles ut og leses av de som er med på kortesjen.
- Lag uansett en enkel rutebeskrivelse, så alle finner fram dersom kortesjen skulle bli splittet opp undervegs.
- En kan gjerne også legge opp til observasjonskonkurranse e.l. undervegs, men å stoppe kortesjen for å lage «poster» med oppgaver vil neppe fungere med vårt plassbehov.
- Det var tidligere vanlig med en rast undervegs, med forsøk på servering. Dette har etterhvert som antall deltakere økte, vist seg å være stadig mer komplisert å få til. Dersom arrangør likevel vil legge opp til stopp undervegs i kortesjen, må dette være særdeles gjennomtenkt og tilrettelagt.

GODKJENNINGER, VAKTHOLD OG DIRIGERING

- Lokal politimyndighet, evt. også kommunen må kontaktes, for godkjenning av kortesjeplanene.
- Feilkjøring kan lage store problemer med så mange større kjøretøy, så det må enten være dirigenter ved kryss osv, eller tydelig merking undervegs. Dersom en trenger ekstra mannskap, kan lokale veteranbilklubber, mc-klubber, e.l. være gode samarbeidspartnere.
- Vakter bør settes ved vikeplikt, sporkryssing, o.l.
- Politiet kan i noen tilfeller ha ønske om å postere eget personell i kortesjetraséen.

INFORMASJON TIL PUBLIKUM

- Publikum skal ha mulighet til å få reise med bussene i kortesjen. Dersom noen av ulike årsaker ikke kan ta med publikum i bussen, må dette formidles på en mest mulig diplomatisk måte, og en henviser gjerne til andre busser som kan tilby et ledig sete. Det vises her også til plakat for oppslag ved bussens inngangsparti, jfr. kapittel 2, side 5.
- Kortesjen er et høydepunkt for de fleste av både deltakere – og ikke minst publikum, så den må gjøres kjent og markedsføres godt både i forhåndstaler/media, i program/katalog, samt via høytaleranlegg under treffet. Det samme gjelder også premieutdelingen i forkant!

GENERELT

- Kortesjen kjøres gjerne med et eldre kjøretøy først. På denne måten vil en langsam «fortropp» bestemme tempoet, slik at kortesjen holdes mest mulig samlet.
- Vognene kan gjerne kjøres fylkesvis, f.eks. med eldste A-registrerte først, og så videre, men en må sjølsagt ha fornuftige løsninger ut fra rangering ut av og inn på utstillingsplassen.
- OBS i forhold til idéer og lokale varianter ! En rekke på 60-100 store kjøretøy, samt mange passasjerer, krever betydelig plass. Ta hensyn til dette ved vurdering og planlegging.
- Ofte drar en del av deltakerne på hjemveg rett etter kortesjekjøringen, arrangør må gjerne friste med aktiviteter på sein ettermiddag/kveld andre programdag. Slik kan en kanskje gjøre siste del av treffet enda mer sosialt. Slike tiltak bør likevel ikke være kostbare, da oppslutningen vil være høyst usikker.